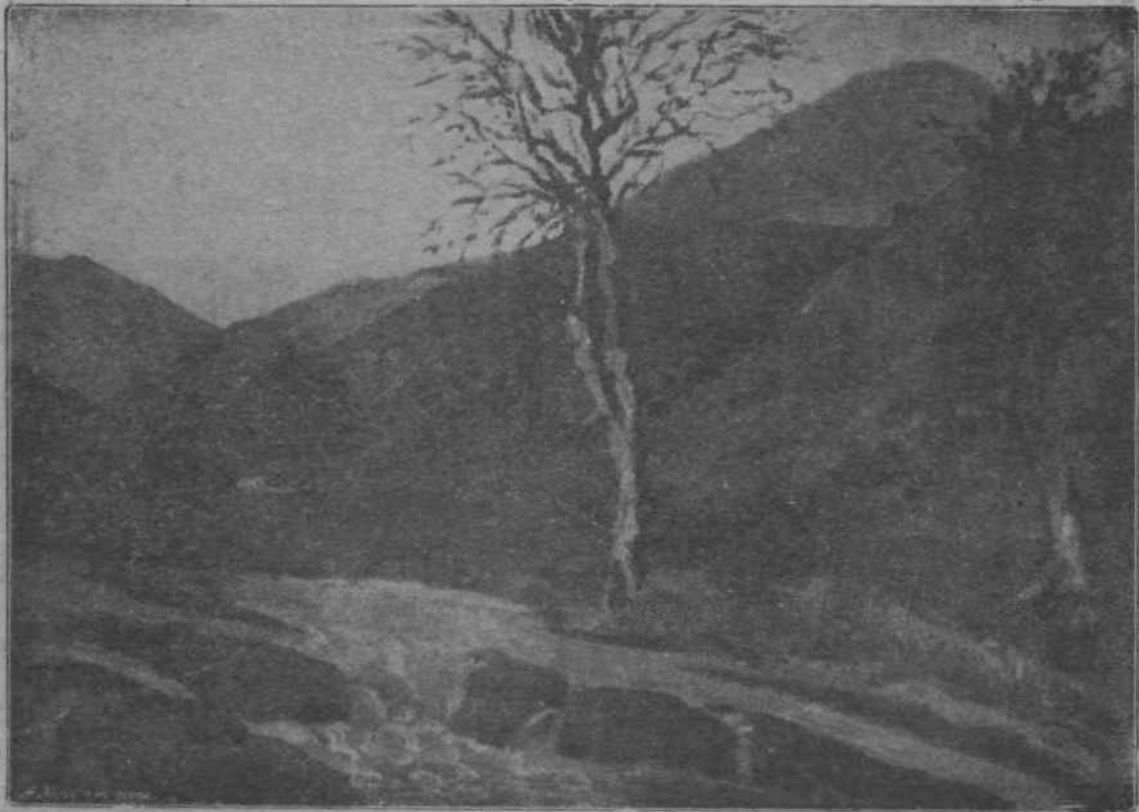

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΚΑΛΩΤΕΧΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΤΟΣ ΙΕ΄.

ΤΕΥΧΟΣ 177

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1915

ΑΘΗΝΑΙ

Ὀδὸς Χαριλάου Τρικούπη 22^α

„ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ“

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ετησίᾳ δραχμαὶ 12.
ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ δραχμὴ μία.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ὁδὸς Χαριλάου Τρικούπη 22^α

ΤΕΥΧΟΣ 177 - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1915.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡ Δημοτικὴ ποίησις εἰς τὸ σχολεῖον, δι-
αλέξεις Ἀρ. Κουρτίδου.

Νεοελληνικὴ Λογοτεχνία, (Συνέχεια) ὑπὸ
Δίκ.

Ἰδιόρρυθμος καλλιτέχνης ὑπὸ Ε.ω. Δε-
Βιάζη.

Ποικίλη σελίς.

Δημοτικὰ Ρουμανικὰ ἄσματα.

Σημειώσεις ἐνδὸς μηνός, ὑπὸ Δάφνιδος.

Θεατρικὴ Ζωή.

Γράμματα καὶ Τέχναι.

Ἀρχαιολογικὰ ἀγγέλματα.

ΕΙΚΟΝΕΣ

Τοπίον, πίναξ Ν. Φερεκίδου.

Παῦλος Κουντουριώτης, προτομή ὑπὸ Δ.
Δωμοσούζου.

Προσωπογραφία Δ. Κ. Ελαιογραφία Εὐαρ.
Ἰωαννίδου.

Ἀδελφαὶ Κόκκου.

Ρίτα Σακέτο.

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ

Σ. Δ. φοιτητῆ. — Ὁ λαὸς δὲν λησιμονεῖ. Εἰς τὴν
ὁδὸν Πειραιῶς ὑπάρχει καφενεῖον φέρον τὸν τίτλον
«Ὁ μέγας ἐθνικὸς ποιητῆς Π. Συναδινός».

Π. — Ἡ Ἑλλὰς διεκδικεῖ τὸ ἑκατομμύριον Ἑλλή-
νων καὶ 300 τετραγωνικά καὶ πλέον χιλιόμετρα.

Φιλόσοφοι. — Ἡ ἀνατίναξις τοῦ Παρθενώου ἴσως
τοῦ στρατηγῶ Φρ. Μοροζίνι ἐγένετο τὸ ἑσπέρας τῆς
14 Σεπτεμβρίου 1687. Ὁ στρατηγὸς τοῦ πυροβολικοῦ
τοῦ ὀνομάζετο Ὁθων Καϊνέμαρχ, ἀνήκων εἰς οἰκο-
γένειαν τυχοδιωκτῶν, καταγομένον ἐκ Σουηδίας. Ὁ
διοικητὴς τῶν ὀλμων, οἵτινες ἔβαλον ἀπὸ ἀνατολῶν,
ἦτο Ἴταλός καὶ ὀνομάζετο Κόμης Σαγγελίτιος.

Περίεργον. — Ἀκριβὸς ὁ πληθυσμὸς τῆς γῆς δὲν δύ-
ναται νὰ ὀρισθῇ. Ἐδημοσιεύσαμεν σχετικὰς πληρο-
φορίας εἰς τὸ προηγούμενον τεύχος. Κατὰ Γαλλικὸν
περιοδικὸν πρὸ 100 ἐτῶν οἱ κάτοικοι τῆς γῆς ἰστέλο-
γίζοντο εἰς 682 ἑκατομ. Σήμερον τοὺς ἀντιβιβάζει εἰς
1700 ἑκατομ. Οἱ ἄνδρες εἶνε κατὰ 10—12^α ἢ περισσό-
τεροι τῶν γυναικῶν.

Ἡθοποιοί. — Ἡ Μπερτίνι ἔζησεν εἰς μικρὰν ἡλικίαν

τρία ἔτη εἰς τὰς Ἀθήνας. Ὁ πατὴρ τῆς εἰργάζετο
εἰς τὸ Λαύριον ὡς ἐργοδηγός. Σήμερον ἡ Μπερτίνι
εἶνε ἑκατομμυριούχος.

Ν. — Εἰς τὴν Γερμανίαν ἔχουν τὴν ἔξυπνην
παροιμίαν:

Μὴ τρέχεις ποτὲ πίσω ἀπὸ γυναῖκα καὶ ἀπὸ τρέμου.
Μετὰ δύο-τρεῖς λεπτά τὸ πολὺ θὰ περάσῃ ἄλλο.

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

ΚΥΒΕΛΗΣ

Ταινία καλλιτεχνικῆ, εἰς ἃς πρωταγωνιστοῦν
διάσημοι ἠθοποιοί, ἐν οἷς καὶ ἡ ὑπέρτοχος καλ-
λιτέχνισ Ματθίλδη Κασσέ—Φωτισμὸς ἀπλετος—
Ἀπορροφητήρες ἀέρος.—Τέλεια θέρμανσις.—
Παραστάσεις καθ' ἑκάστην 4—12 μ. μ.

„ΑΠΟΛΛΩΝ“

ΜΕΓΑ ΚΙΝΗΜΑΤΟΘΕΑΤΡΟΝ

ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ - ΑΘΗΝΑΙ

Καλλιτεχνικὴ Διεύθυνσις

Κ. ΕΜΠΕΡΟΓΛΟΥ

Χίλια ἀναπαντικὰ Ἀμερικανικὰ καθίσματα
Ταινία αποκλειστικῶς διὰ τὸν κινηματο-
γράφον

ΑΠΟΛΛΩΝ

“NORDISK,, “EKLAIR,, “ITALA,,
Ῥεχέστρα Κρασσά με πέντε διπλωματοῦ-
χους σολλίστας.

Διὰ τὰς οἰκογενεῖας 25 % ἔκπτωσης.

ΠΡΟΤΥΠΟΝ

ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΟΝ

ΔΕΩΝ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΟΥ

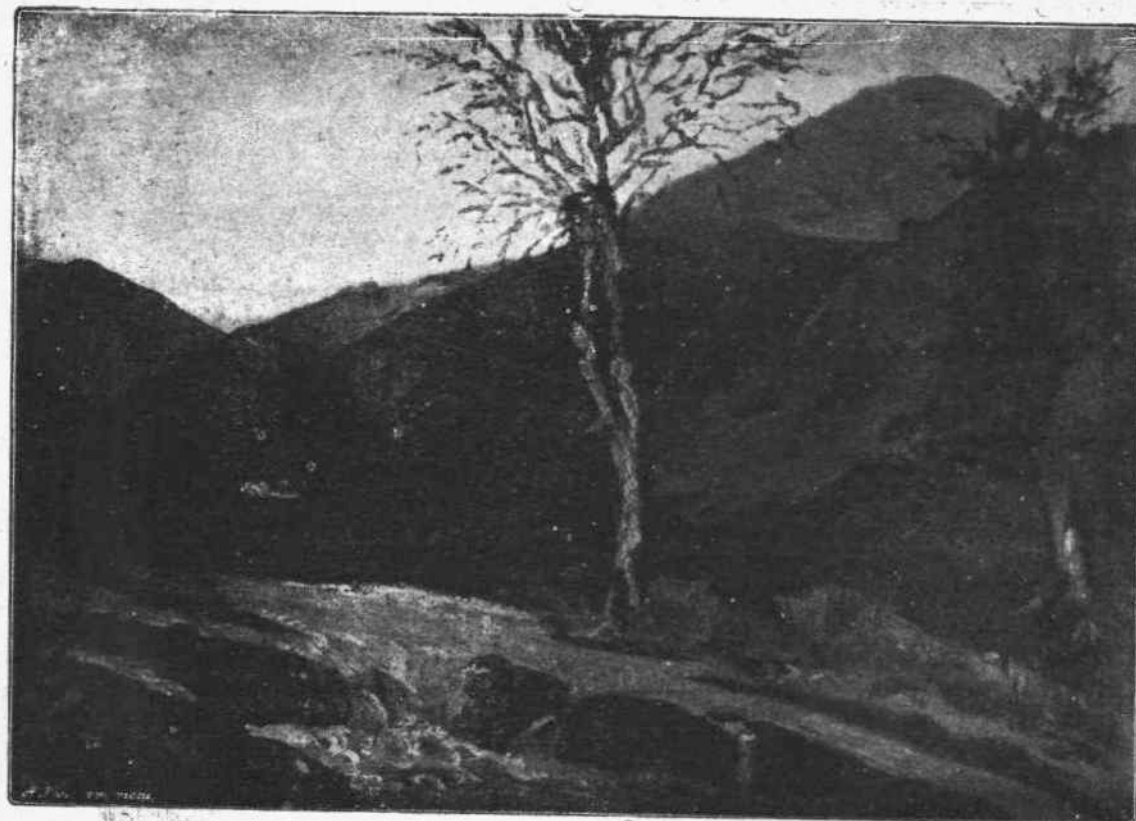
ὑπὸ τὴν Ὑψηλὴν προστασίαν τῆς Α. Μ.

τῆς Βασιλοῦσας Ὁλγας

Ὁδὸς Πανεπιστημίου 26 καὶ 26α

Συμπληροῦν εἰσοσιπενταετησίαν ὅλην δράσεως παρέχει
πλήρες σύστημα μορφώσεως καὶ ἀγωγῆς Ἑλληνοπρε-
ποῦς, ἀναγνωρισθείσης ἀνεκτικῶν ἀπὸ τοῦ κρατίστου
μέρους τῆς παρ' ἡμῖν κοινωνίας.

Δέχεται μαθητὰς ἐσωτερικάς, ἐξωτερικάς καὶ
ἡμιτροφίμους. Οἶκημα εὐρυχωρότατον, εὐάερον, αἴθ-
λιον καὶ ὑπὸ πᾶσαν ἐν γένει ἔξοφον κατάλληλον δι'
ἐκπαιδευτήριον. Προσωπικὸν πλοῦσιον καὶ ἐκλεκτὸν
ἐξ ἡμετέρων καὶ ξένων. Ξεῖνα γλώσσαί, Οἰκονομική,
Μουσική, Γυμναστική, μαθήματα καλλιτεχνικά καὶ
καλῆς συμπεριφορᾶς. Ἐκεῖνο τὸ ὅποσον κυρίως χαρα-
κτηρίζει τὸ Παρθεναγωγεῖον εἶναι ἡ αἰσθητὰ τη-
ρησις τοῦ κανονισμοῦ του καὶ ἡ ἐν αὐτῷ ἐπικρατοῦσα
τάξις καὶ πειθαρχία. Αἱ ἐγγραφαὶ ἐξακολουθοῦν.

Ν. Φερεκίδου

Τοπίον

Ἡ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ Εἰς τὸ ΣΧΟΛΕῖΟΝ

(Ἐκ τῆς εἰς τὸ Διδακταλικὸν Συνέδριον Ἀθηνῶν γενομένης διαλέξεως)

ἮΝΕ γνωστὸν ὅτι κάθε
λαὸς ἀποτελεῖ ἐν περιλη-
πτικῶν ἄνωμον, ἔχον ἰδίαν
ὑπαρξιν, ἰδίους νόμους
ζωῆς καὶ θανάτου, ὅπως
τὸ ὅσος ἔχει αὐτοτελεῖ
συνολικὴν ζωὴν καὶ δὲν
εἶνε ἀπλῶς ἄθροισμα ἀτό-
μων ὁμοειδῶν δένδρων.

Εἶνε γνωστὸν ἐπίσης ὅτι

κάθε λαὸς ἔχει κατὰ τὸ ἴδιον καὶ χαρακτη-
ριστικόν, κατὰ παρ' ὅλας τὰς μεταβολάς, τὸ
σταθερὸν, καὶ συνεκτικὸν τῆς ὄντητός του διὰ
μέσου τῶν αἰώνων, τὸ ἐθνικὸν ἐγὼ του.

Τὸ ἐγὼ τοῦ ἀτόμου ἀναπτύσσεται ὀλίγον κατ'
ὀλίγον. Τὸ παλδάκι, ἐγὼ θεωρεῖ κατ' ἀρχὰς τὸ
σῶμά του, καὶ τὰ ὄρια τοῦ σώματός του εἶνε τὰ
μόνα ὄρια πού τὸ χωρίζουν ἀπὸ τὸν λοιπὸν αἰ-
σθητὸν κόσμον. Ἀλλὰ σιγὰ-σιγὰ σχηματι-
ζεται κατὰ πνευματικώτερον. Τὸ σῶμα ἠμπορεῖ
νὰ μεταβληθῇ, νὰ ἐκασθενήσῃ, κάποτε ν' ἀκρω-
τηρισθῇ, ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος δὲν πρέπει νὰ θεωρῇ
τὸ ἐκυτόν του ὡς συνέχειαν τοῦ προηγούμενου

ἐκτουτοῦ. Καὶ γέροντες καὶ πόδας εἰς γῆσιν,
ἐξακολουθεῖ νὰ λέγῃ ἐγὼ: παραμένει τὸ περιεχό-
μενον τῆς ψυχῆς του.

Εἰς πολλὰς ὁμοῦς περιστάσεις ἠμπορεῖ νὰ με-
ταβληθῇ καὶ τούτο τὸ περιεχόμενον. Ἐνας με-
ταβάλλει ἰδέας ἐκ θεμελίων. Ὁ Σαῦλος μετα-
βάλλεται εἰς Παῦλον, καὶ μετὰ τὸν φοβερὸν
συγκλονισμὸν τῆς συνειδήσεως, ἀνοίγει εἰς τὸ
φῶς τὰ μάτια τῆς ψυχῆς γρηγορώτερον ἀπὸ τὰ
σωματικά. Ὁ Ἀνδρέας Μισούλης μετὰ τὴν μα-
κράν, τὴν μυστικὴν με κλειδωμένην θύραν συνομι-
λίαν του μετὰ τὸν Κουντουριώτην, καταβαίνει ἀπὸ
τὸ ἀργοντόσπιτον τοῦ κυρ Λάζαρου ἔχων μέσα
εἰς τὴν ψυχὴν ἀντὶ τῆς μεμφιμοῦρου δυσπιστίας
τὴν ἀδάμαστον πεποίθησιν τοῦ νικητοῦ καὶ τοῦ
ἐξολοθρευτοῦ.

Ἀλλὰ ὑπὸ τὸν διάφορον ρῶν παρέμειναν ἡ
αὐτὴ κοίτη. Μεταβλήθη τὸ περιεχόμενον, ἀλλὰ
τὸ περιεχόμενον εἶναι τὸ ἴδιον μεταβλήθη τὸ ὑλι-
κὸν τὸ γερμίζον τὴν μήτραν, τὸν τύπον, ἀλλ'
ὁ τύπος ὁ ψυχικὸς διετηρήθη ὁ αὐτός.

Καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος καὶ ὁ Μισούλης
ἔλεγον ἐγὼ, ἀναγνωρίζον ὡς ἰδικὸν τῶν τὸ πα-

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ *

Τὰ «Γράμματα» τῆς Ἀλεξανδρείας συνεκέντρωσαν εἰς τόμον ὅλα τὰ ποιητικά ἔργα τοῦ Μαβίλη, πρωτότυπα καὶ μεταφράσεις, ὡς καὶ τὰς ἐπιστολάς, μίαν κριτικὴν του καὶ μίαν κοινοβουλευτικὴν ἀγόρευσιν περὶ γλώσσης. Καὶ οὕτω παρίσταται ὁ ποιητὴς τελείως συγκεντρωμένος. Λιὰ τὸν Μαβίλην ἐλέγησαν παρὰ πολλὰ πολλὰ ὄχι μόνον κατ' ἔκτισιν, ἀλλὰ καὶ ὑπερεπαινετικῶς. Εἶναι ἀπὸ τοὺς τυχεροὺς τῆς ὑστεροφημίας. Ἀνήκει εἰς τὸν Σολωμικὸν κύκλον, καίτοι ἀπέχει χρονικῶς αὐτοῦ, καὶ οἱ Σολωμοπληκτικοὶ νεωτεριστὰς τὸν ἀνεβίβασαν εἰς ὕψη. Παρὰ τῷ Μαβίλη δὲν ὑπάγχει τι ἐξαιρετικὸν οὔτε ὡς πρὸς τὴν μορφήν, ἢ ὅποια εἶνε μᾶλλον ἀτελής, οὔτε ὡς πρὸς τὴν γλῶσσαν τὴν πλήρη ἀήθων καὶ ἀκαλαισθητῶν λέξεων καὶ διὰ τοῦτο ἀποκρουστικὴν, οὔτε ὡς πρὸς τὰ νοήματα, τὰ ὅποια εἶνε μᾶλλον στρυφνὰ καὶ ἐνιαχοῦ πεζά. Τὸν εἰλικρινῆ αὐτὸν χαρακτηρισμόν, ἀντιτιθέμενον πρὸς τὰς κρατούσας «προλήψεις» παρὰ τοῖς ἐπιτηδευομένοις τοὺς νεωτέρους κριτικούς, συνάγει τις ἐκ τῆς ἄνευ προκαταλήψεως ἀναγνώσεως τῶν ποιημάτων του. Ἀλλὰ τὸ μεγαλείτερον ἐλάττωμα εἶνε ἀναμιφβόλως ἡ γλῶσσα, ἢ μὴ ἀνεκτὴ παρὰ τῶν ἐχόντων ἀγνήν τὴν ἀντίληψιν τοῦ ὄραίου. Ἐν λ. γ. ἀπὸ τὰ θεωρούμενα καλύτερα ποιήματά του, ἢ «Λήθη», τελειώνει ὡς ἑξῆς:

... Μὰ δὲ *βολεῖ* νὰ λησμονήσουν.

Εἰς ἄλλο ποίημά του συναντῶμεν τὸν ἑξῆς αἰθέριον στίχον:

Ὁ ἀθέρας *τουτηγῆς*. Βαθιά γαλήνη.

Καὶ ἄλλαχού:

Ἀσκώσας *διαμαντένιο* μετερίζι.

Ὁμολογῶ ὅτι πρέπει νὰ προστρέξῃ κανεὶς εἰς τοὺς περὶ τὸν «Νουμᾶν» Δερβίσιος τῆς γλώσσης διὰ νὰ μεταφράσῃ τὸν κακόζηλον καὶ ξενοκὸν καὶ ἀκατανόητον αὐτὸν στίχον, ὅστις δυστυχῶς δὲν εἶνε μοναδικός· ἔχει καὶ συντρόφους.

Ἡ συγκέντρωσις ὅλων τῶν ποιημάτων ἔχει καὶ τοῦτο τὸ μειονέκτημα· ὅτι δημοσιεύονται ποιητικαὶ πεζότητες, προσωπικαὶ μᾶλλον ἐντυπώσεις, μειοῦσαι τὴν ἐντύπωσιν τοῦ ἀναγνώστον. Τὰ καλύτερα ποιήματα εἶνε αἱ μεταφράσεις. Τὰ πρωτότυπα εἶνε ὀλίγα καὶ σύντομα, διὰ φίλους κυρίως γραφέντα, διὰ λευκώματα καὶ εἰκόνας, δεικνύοντα ἀδυναμίαν τῆς ἐξωτερικεύσεως τοῦ ἔσω κόσμου. Καὶ τοιοῦτοτρόπως, παρ' ὅλας τὰς εὐγενεῖς ἄλλως προσπαθείας, παραμένει ὁ Μαβίλης ἀδέξιός μόνον μιμητὴς τοῦ Σολωμοῦ. Ἡ τέχνη εἶχε μεγαλειέτας ἀξιώσεις καὶ τοῦτο τὸ ἀνωμολογῆ ὁ ἴδιος ὁ ποιητὴς. Εἰς τὰ Σονέττα ἦτο εὐτυχέστερος. Τὰ εἰργάσθη μετὰ προσοχῆν, ἐγράφησαν δὲ μετὰ τὰ πρῶτα στιχογραφικὰ πειράματά του, εἰς τὰ ὅποια τὸ αἶσθημα διεξάγει πάλιν πρὸς τὴν ἔκφρασιν· εἰς τὰ Σονέττα τὸ αἶσθημα ἐνδυναμοῦται, χωρὶς ὅμως καὶ ἐντελῶς νὰ κυριαρχῇ. Ἐκ τῶν πενήντα Σονέττων τὰ

* Συνέχεια.

ὅποια ἔγραψε, ξεχωρίζει, ὡς τὸ λυρικώτερον, ἢ «Ἐλῆ».

Λιὰ τὴν ἔκδοσιν αὐτὴν οἱ θαυμασταὶ τοῦ Μαβίλη ἔλαβον τρισχιλίας δραχμὰς ἀπὸ τὸν Δῆμον Κερκύρας. Καὶ πολὺ καλὰ ἔκαμαν τὸ μεγαλείτερον μέρος τῆς ἐπιχορηγήσεως νὰ τὸ δαπανήσουν διὰ κατασκευὴν προτομῆς τοῦ ποιητοῦ. Ὁ Μαβίλης ὑπῆρξε ποιητὴς, ὄχι τόσον εἰς τοὺς στίχους του, ὅσον εἰς τὸν θάνατόν του. Μετὰ τὴν Γαριβαλδινὴν στολὴν ἔπεσεν ἡρωϊκῶς εἰς τὸν Δροῦσκον. Ἦτο ἀληθινὰ πατριώτης, δι' αὐτὸ καὶ τὸ χαρακτηριστικώτερον καὶ ζωγραφικώτερον ἄμα ποίημά του εἶνε τὸ «Εἰς τὴν Πατρίδα». Τὸ ἠσθάνθη καὶ τὸ ἔγραψε. Ἀλλ' ἀργότερα ἐξωτερικεύσεν ἀκόμη βαθύτερα τὸ αἶσθημά του. Ἀλλὰ τὸ αἶσθημα αὐτό, τὸ ἔγραψε μετὰ τὸ αἷμά του. Τὸ ὠραιότερον ποίημα τοῦ Μαβίλη εἶνε ὁ θάνατός του.

Ἄς ἐπανέλθωμεν εἰς τοὺς νέους. Ὁ Γιάννης Οἰκονομίδης εἶνε πρωτόβγαλτος. Ρέπει, ὡς φανερόνουν τὰ περισσότερα ποιήματά του, εἰς τὴν σχολὴν τῶν ἡδονιστῶν, τῶν Ὁσκαρουϊδιστῶν, οἵτινες εἶχον συγκεντρωθῆ περὶ τὴν μακαρίτιδα «Ἀνεμώνην». Μερικὰ ποιήματά του εἶνε κάλλιστα, ἰδίως εἰς τὴν μορφήν. Ὁ στίχος ἀπροσκόπτως ρεεὶ καὶ εἶνε ἀπληλαγμένος ἀπὸ μαλλιαρισμούς. — Διαφαίνεται μία μελαγχολικὴ τάσις τῆς ψυχῆς τοῦ ποιητοῦ. Καὶ τὸ περιέργον εἶνε ὅτι κατορθώνει ὥστε νὰ συνδυάσῃ τὰς ἀντιθέσεις ἡδονισμοῦ καὶ ρομαντικότητος. Ἀλλὰ κάποτε ξεσπᾷ ὁ ὕλισμός ὁμῶς. Ἐν ποίημα μάλιστα περιπαθὲς τελειώνει κατὰ πρωτοτυπία τὸν τρόπον, ἀλλ' ἦκιστα ποιητικόν. Μετὰ τὴν λέξιν τοῦ Καμπρών!... Ὁ ποιητὴς δὲν ὑπολείπεται ἄλλων περισσότερο αὐτοῦ γνωστῶν. Εἶνε νέος ἀκόμη—τὸ φανερόνουν τὰ ποιήματα του. Ὅταν γνωρίσῃ καλύτερα τὴν ζωὴν, θὰ γράψῃ καὶ βαθύτερα. Σήμερον δὲν ἔγραψε παρὰ... «Σκιὰς ὀνειρώων».

Ὁ Γεράσιμος Σπαταλᾶς καὶ αὐτὸς πρωτοβγάλτος, Κερκυραῖος δέ. Πρωτότυπος ὁ τίτλος τῶν πρωτολείων του: «Αἱμάτων σταλαχτίτες». Οἱ σταλαχτίτες αὐτοὶ οἱ αἱματοβαμένοι εἶνε οἱ στίχοι—τὰ παιδιὰ τῆς ψυχῆς του. Μολονότι θὰ ἤρχετο τι ὀλιγωτέραν γονιμότητα διὰ τὴν ψυχὴν του τὴν τόσῳ νεαράν, ἐν τούτοις τὰ παιδιὰ αὐτὰ ἂν καὶ κυφορηθέντα εἰς νοσηρὸν κάπως περιβάλλον, ἔχουν στοιχεῖα ζωῆς. Ἐξ αἰτίας τῆς συλλογῆς αὐτῆς ἀπληλῶσαμεν μίαν κριτικὴν μονομαχίαν, τῶν κ. κ. Ξενοπούλου καὶ Ροδοκανάκη. Ὁ πρῶτος εὐρίσκει τὸν ποιητὴν καὶ ἰδίως τὴν ὠδὴν του εἰς τὸν Κόρακα ὡς ποιητικὸν φαινόμενον· ὁ ἄλλος εἰρωνικῶς μειδιᾷ. Καθ' ἡμᾶς καὶ οἱ δύο εἶνε ὑπερβολικοί. Ὅτι ὁ νέος ποιητὴς ἔχει ποιητικὴν φλέβα, οὐδεμία ἀμφιβολία, κύριε Ρ. Ὅτι δὲν εἶνε φαινόμενον, οὐ-

Θ. Θωμοπούλου

Ὁ ναύαρχος Παῦλος Κουντουριώτης

δεμία ἀμφιβολία, κύριε Ξ. Ἄς ἴδωμεν τί εἶνε. Ἄς μὴ ὁμιλήσωμεν διὰ τὴν γλῶσσαν. Ἐχει μαλλιαρισμούς καὶ ἐν ποίημα μαλλιαρὸν εἶνε ἀνταισθητικόν· ὁ ποιητὴς ἀδικεῖ ἑαυτόν. Ἀλλ' ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν, ἔχει πρωτοτυπίαν. Ὁ ποιητὴς δὲν εὗρε τὸν δρόμον του· ψηλαφεῖ ἀλλ' ἔχει αἰσθητήριον ποιητικόν καὶ θὰ προσανατολισθῇ χωρὶς πολὺν κόπον. Μερικὰ Σονέττα του ἔχουν εὐγένειαν, ἐσωτερικότητα ἀντιλήψεως καὶ ἐπεξεργασίαν προσεκτικὴν. Ἀλλὰ τὸ ἀριώτερον καὶ δυνατότερον ποίημα τῆς συλλογῆς του εἶνε βεβαίως ἢ «Ὁδὴ εἰς τὸν Κόρακα». Ποίημα τραγύ, ἀλλ' ἐμπνευσμένον. Ὁ κό-

ραξ ἐμφανίζεται ὄχι ὡς τὸ πτηνὸν τὸ τρεφόμενον μετὰ πτώματα, ὄχι σύμβολον τρικυμίας καὶ ἐξαφανισμοῦ, ἀλλὰ ὑγείας καὶ καθαρμοῦ. Καταστρέφει τὸ πτώμα, πρὶν μολύνῃ τὴν ἀτμόσφαιραν. Ἐχει μέρος ἢ ὀδὴ ὠραιότατα, μετὰ τῆς ἀνωτέρας ἀντιλήψεως.

Αἱ παραδόσεις τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ εἶνε ποιητικώταται καὶ δραματικαί, ἐνέχουσαι ὅλα τὰ στοιχεῖα νὰ ἐμπνεύσουν ἕνα ποιητὴν καὶ ἕνα δραματικὸν συγγραφέα. Ἀλλ' ἔμειναν ἀνεκμετάλλευτοι ἀπὸ τοὺς συγγραφεῖς μας. Ὁ κ. Ρα-

Εύαγγ. Ίωαννίδου

Προσωπογραφία Δ. Κ.

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΡΟΥΜΑΝΙΚΑ ΑΣΜΑΤΑ

ΠΙΝ γραφή ή ιστορία κάθε έθνους, ζή εις τά χείλη του λαού, σάν τραγούδι. Είνε ή γενική περίπτωσις. Ένας από τους λαούς που έχουν πλουσίαν και αυθόρμητον έθνικην ποιήσιν είνε ο Ρουμανικός. Υπό την πτέρναν των καταδυναστεύσεων των αιώνων, ή λαϊκή ψυχή άνεκουφίζετο τραγουδούσα διά του στόματος άνωγύμων άοιδών. Έκείνο που χαρακτηρίζει τά Ρουμανικά έθνικά άσματα είνε τό μίσος κατά των διαφόρων δυναστών.

Από τό βιβλίον του Χριστιανέσκου «Ο Ρουμανικός λαός επί τη βάσει των δημοτικών άσμάτων», όπερ έξεδόθη πρό έτών Γαλλιστί, μανθάνομεν ότι ή μνήσι των καταπιεζομένων Ρουμάνων στρέφεται κυρίως κατά των Ούγγρων, ως των μάλλον σκληροκαρδίων εξ όλων των τυράννων των. Ο Ρουμάνος, έχον συναίσθησιν της πνευματικής ύπεροχής του, είρωνεύεται τον Ούγγρον, όστις βεβηλώνει τό ιερόν έδαφος της πατρίδος του.

«Ούγγρε, με τό κοντό φρόρεμα—του λέγει—τί κάθεται στη Μολδανία; Πήγαινε στον τόπο σου να τρώς τό βούτυρό σου και να κτίσης σπίτι τρέβοντάς το με σκόρδο, για να τό προφυλάξης από τά πνεύματα των πεθαμένων. Τράβα στην πατρίδα σου, γιατί όταν βρίσκεσαι στον τόπο μας τό τυρί ακριβαίνει και ή κατοίκος γίνονται στείρες».

Ίδου και ένα τραγούδι χορού, όπου τό μίσος ξεχειλίζει εις λυρικός άποστροφάς.

«Σ' όλο τον άπέραντο κ' έρημο κάμπο άπλώνεται ή φωτιά, που άναψα με τά χέρια μου. Άφησέ την να καίη και να φουντόνη, γιατί αυτός είνε ο τόπος των Ούγγρων. Πιάστε τά χέρια να χορέψουμε την σόρα (είδος χορού), θέλω να χορέψω στη λάμψη των φλογών της πυρκαϊάς. Ούγγρε, με τά μακρὰ μoustάκια, είπα στο θάνατο να σε κυνηγήση, είπα στον σταυρό να σε σταυρώση. Πιάστε να χορέψουμε την σόρα. Ούγγρε, σκυλί λυσσασμένο, πολλά υπέρφερα σ' αυτόν

τον κόσμο υπό σένα, μά ήλθε ο καιρός να εκδικηθώ.

Πώς τσιρίζουν τά έντομα, που καίονται! Πώς παίρνουν φωτιά τά σπαρτά! Πώς φεγγοβολούν σάν λαμπάδες τά χωριά, που πληρώνουν της άνομίας τους!

Άνέβηκα την αύγή πάνω στην κορφή του βουνού και πήρα τό αντίφeggiσμα του ήλιου πάνω στα σύννεφα και τό έρριξα στον τόπο των Ούγγρων. Πιάστε τά χέρια να χορέψουμε την σόρα, θέλω να χορέψω στη λάμψη αυτής της πυρκαϊάς».

Τό περίεργον είνε, ότι ένφ οι Ρουμάνοι ποιητάι δέν εύρίσκουν λόγια διά να εκφράσουν τό μίσος των κατά των Ούγγρων, προς τους Τούρκους δεικνύουν κάποιαν μεγαλοφυσίαν έντελώς άπηλλαγμένη θρησκευτικού φανατισμού. Ο Τούρκος θεωρείται μάλλον άξιος γέλωτος παρά μίσους. Και εις πολλάς μέν «δόξιας» (δημοτικά άσματα), ο Τούρκος εκδικείται σκληρά τους Χιϊδούς, που άντιστοιχούν προς τους ιδικούς μας κλέφτες και άρματολούς, διά τας επιδρομάς των κατά των χωρίων, άλλ' ο ποιητής δέν

εκδηλοί καμίαν ιδιαίτεραν έχθροπάθειαν κατά των πιστών του Προφήτου.

Άλλά και διά τους Ρώσους όχι λίγα φαρμακερά βέλη έχει ή φαρέτρα των Ρουμάνων βάρδων. Η κηδεμονία της Ρωσίας πρό του Κριμαϊκού πολέμου, ή άπόσπασις της Βεσσαραβίας ως άντιστάθμισμα διά την βοήθειαν του Ρουμανικού στρατού εις την Πλευναν έχουν ύποδαύλιση ζωηρώς τό μίσος των άπογόνων των άρχαίων Δακων κατά των μεταγενεστέρων Σκυθών.

Εις ένα δημοτικό τραγούδι ο υιός δηλοί εις την μητέρα του, ότι και αν άκόρη τον καταρασθῆ δέν θα ύπανδρευθῆ Ρωσίδα.

Εις άλλο τραγούδι μία κόρη, που νυμφεύεται διά της βίας Ρώσον, λέγει.

«Από την ήμέραν που πανδρευθῆκα, ή καρδιά μου μένει διπλοκλειδωμένη. Αν μπορούσα να την άνοιξω μία φορά και μόνη, ο κόσμος όλος θα μάθαινε τί φίλτρο άγάπης και τί φαρμάκι ποτίζομαι κοντά στον έχθρό».

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΝΟΣ ΜΗΝΟΣ

Αν όμιλούσαν τά ζώα.—Άπροσδόκητοι Ίστορικοί.—Ο άετός και ο Μ. Ναπολέων.—Οι κροκόδειλοι και οι περιηγητάι.—Αι εύχάιαι των κοράκων.—Σύγχρονοι άνθρωποφάγοι.—Οι άνδρες που προώδευσαν.—Οι άγριοι της Αύστραλίας.—Ο κνηματογράφος εις τά σχολεία.—Οι καλλιτέχνη εις τον πόλεμον.—Οβίδες και χρωστήρες.—Οι άληθινοί εικονογράφοι.—Τά τραγούδια των στρατιωτών.—Ζητούνται Τυρταίοι.—Πρωθυπουργός ποιητής.—Άκρίτας και Λεοπάρεδης.

Μόσχας του Μ. Ναπολέοντος τῷ 1812, εις τας Ίνδιδας οι κροκόδειλοι θα μάς περιέγραφον τον πρώτον περιηγητήν τον πατήσαντα τον πόδα εις την χώραν των. Έλέφαντες θα μάς διηγούντο ιστορίας πρό εκατόν έτών, οι δε κοράκες θα μάς άνέφερον τας πολεμικάς εύχάιαις των πρό δύο αιώνων... Διότι και τότε οι πολιτισμένοι άνθρωποι ήσαν διά των πολέμων άνθρωποφάγοι.

ΚΕΨΙΣ ή όποία επέτρεσε όχι βέβαια από τον εγκέφαλον όλων των ανθρώπων, άλλ' άσφαλώς θα άτησχόλησε τον νου πολλών διανοουμένων και όμιλούντων όντων, είτε ποία όφέλη θα ειγεν ή άνθρωπότης αν όμιλούσαν τά ζώα. Τό βέβαιον είνε ότι και σήμεραν υπάρχουν πολλά ζώα με άνθρωπίνην μορφήν, τά

όποια όχι μόνον όμιλούν, άλλ' φλυαρούν μέχρις άτελεισίας. Άλλ' αν όμιλούσαν τά βωβα σήμεραν ζώα, δέν θα ήτο άρά γε ο πολιτισμός του άνθρώπου άνώτερος; Μήπως λίγα πράγματα θα ειχε να διδαχθῆ ο άνθρωπος από τά ζώα; Άλλως τε ή νοημοσύνη των ζώων άποβαίνει, κατά τας βεβαιώσεις ειδικών φυσιοδιφών, κατακλημικῆ.

Άλλ' εκτός τούτου και διά την Ίστορίαν θα ήσαν τά ζώα, αν όμιλούσαν, πολύτιμοι συνεργάται. Πολλά εξ αυτών είνε αιωνόβια. Θά ήσαν συνεπώς οι άφευδέστεροι μάρτυρες γεγονότων, τά όποια ή χρονική άπόστασις σνοκοτίζει. Κάποις εδιάβασα ότι εις Ρωσικός άετός θα ένθυμείτο ήδη την ύποχώρησιν εκ της

Τό άνθρώπινον γένος επέτέλεσε πράγματι πρός τους; Σοφός έθνογράφος ο Κιουσέλ Βαλλάς έξέδωκε σύγγραμμα πρότινο; περί της εξέλιξεως της άνθρωπότητος. Κατ' αυτόν, υπό διανοητικήν έποψιν, ούδεμία συνετελέσθη πρόοδος, ως μαρτυρεί ή Ίστορία, ως άποδεικνύουν τά άρχαία μνημεία. Άληθώς, αιώνες παρελήθον και ή κλασική τέχνη, φιλοσοφία, πολιτεία, ποίησις μένουν άπαράμυλλοι. Αν εξαρέσει τις τον ήλεκτρισμόν με τας εφαρμογάς του, ή παγκόσμιος διάνοια εργάζεται συμπληρωτικώς μόνον, επί βίσεσιν αι όποιαι προϋπήρχον. Άλλως τε, είνε σφαλερά ή γνώμη ότι οι άγριοι δέν έχουν διανοητικότητα. Και αυτοί οι άγριοι Αύστραλοί, οι πλέον άπολίτιστοι τύποι του άνθρώπινου γένους, έχουν τά αυτά συστατικά προσόντα με τους πολιτισμένους άνθρώπους. Δέν έχουν φιλοσόφους, άλλ' έχουν τας αυτάς με ήμάς, αν μη όλιγωτέρας, διανοητικός έλλείψεις. Οι σύγχρονοι μήπως της Λιθίνης έποχής δέν ειχον επίσης ήτας αυτές πνευματικάς και ήθικάς ιδιότητας; έχουν σήμεραν οι μάλλον άνεπτυγμένοι λαοί; Η έλλειψις γραπτής γλώσσης, ήτις παρατηρείται παρά πλείστοις νησιώταις του Ειρηνικού όκεανού, δέν άποτελεί άπόδει-

— 'Απέθανεν εις τὸ Μιλάνον μίᾳ ἐξαιρετικῇ μορφῇ τοῦ Ἱταλικοῦ θεάτρου, ὁ κομμικὸς ἥθοποιός 'Εδουάρδος Φερραβίλλα. Ἦτο δημιουργὸς εἰς τοὺς ρόλους του βιβλίου: παρατηρητὴς τῶν διαφόρων χαρακτήρων. Ἐμελέτα τὰς ἀδυναμίας, αἱ ὅσαι ἤγγιζον τὸ γελῶν ἀπέλασσε τοῦ; χαρακτήρου, ἀντιγράφων αὐτοῦς μὲ ἀπόλυτον σεβασμὸν πρὸς τὴν ἀλήθειαν. 'Επί τεσσάρων εἴη διήρκεσεν ἡ καλλιτεχνικὴ του ζωὴ, πλήρης δημοτικότητος. Ὁ Βέρδης, ὁ Καρδουτσι, ὁ Ντέ 'Αμίτσι συνεδέοντο μίξῃ του διὰ στενῆς φιλίας.

— Ἡ Σάρα Μπερνάρ ἐτοιμίζεται νὰ ἀπέλθῃ εἰς Ἀμερικὴν πρὸς ἀλλοτρίαν γρημάνον διὰ τὴν ἀπορροήσασθαι καὶ πάσχουσιν Γαλλίαν. Τὸ αὐτὸ εἶχε κάμει διὰ τὴν Ρωσίαν, μετὰ τὸν Ρωσοῦπορικὸν πόλεμον, ὁ Γκόρν.

Ἐκ κ. Καλομοίρης ἐπεράτωσε τὴν ὀπερίαν του ὁ «Πρωτομάστορος». Ἡ μουσικὴ παιχθεῖσα εἰς στενὸν κύκλον ἀκορατῶν ἐνεποίησε καλλίστην ἐντύπωσιν. Ἐξεμεταλλεύθη καὶ ἀνέπτυξε πολλὰ χαρακτηριστικὰ Ἑλλ. μετέβα. Τὸ λιμπρέττο εἶνε γραμμένον κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς ρυθμικὴν πρόζαν. Ἡ δοθῆ προσεσχῶ; ὑπὸ τοῦ θιάσου τοῦ κ. Κοκταράτου.

— Τρεῖς ἐπίσρατοι καλλιτέχνα μουσικοί, ὁ κ. Καζαντζής, ὁ κ. Φαραντάτος καὶ ὁ κ. Κοντογιάννης εἶχον τὴν εὐτυχῆ ἔμπνευσιν νὰ δώσωσιν εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Ἰδαίου, ὅπου στρατιωνίζεται εἰς λόγος μουσικῆν συναυλίαν χάριν τῶν ἀνδρῶν, οἱ ὅμοιοι ἀπὸ λανθασαν ἐν θερησκευτικῇ συγγ. ὁκλαδὸν καθήμενοι θανασιίας, κλασιίας καὶ μί. συνθέσεις. Τὸ ἀκουσθῆνον ἦτο καθαρώς στρατιωτικόν.

— Διήλθεν ἐξ Ἀθηνῶν, τυχὸν ἐγκαρδίον ὁδοδοχῆς ὁ Γάλλος ἱστοργός καὶ Ἀκαδημαϊκὸς κ. Λενὸ Κοσσέν, ὁ ἐπιφανέστερος τῶν ἐν Παρισίοις φιλελλήνων, πλεισιτάκις συνηγορήσας μετ' ἐνθουσιασμοῦ ἐν τῇ Βουλῇ καὶ τῇ δημοσιγραφίᾳ ὑπὲρ τῶν Ἑθνικῶν ἡμῶν δικαιῶν.

— Ὁ πίναξ τοῦ κ. Ροϋλοῦ «Ἐραδὸς Ἐδζόνου», πρὸ οὗ ἐγράφηναι ἄλλοτε, ἐπωλήθη εἰς Ἀγγετον.

— Ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς; εἰς ἣν ἔχει ἀνατεθῆ ἀπὸ ὀκταετίας ἡ σύνταξις τοῦ Νεοελληνικοῦ Λεξικοῦ θὰ ἐκδοθῇ προσεσχῶ; τὸ Α' τεύχος αὐτοῦ, περιλαμβάνον μέρος τοῦ στοιχείου Α.

'Απέθανεν ἐν Ἰσπανίᾳ ὁ ἀπὸ χρόνου πιασὼν Ἀρχιδούξ; τῆς Αὔστριας Λουδοβίκο; Σαλβατόρ, ἐπιστῆμων καὶ ἐρασιτέχνης ἀρχαιολόγος; ἐγκριτὸς, φίλος δ' ἐνθερμῶς τῆς Ἑλλάδος. Υἱός; τοῦ Λεοπόλδου Β' τῆς Τσοκάνης, παρήτησε τὸ στρατιωτικὸν στάδιον, διὰ νὰ ἀσχοληθῇ εἰς ταξείδια χάριν ἐπιστημονικῶν ἔρευνῶν. Μετ' τὴν ὥραιαν θαλαμῆν τοῦ «Nixe», ἦν ὁ ἴδιος ἐκυβέρινα, ὑπὸ ψευδῶνυμον περιήλθε πολλὰ μέρη, ὅπως συγγράφῃ κατόπιν ἐντυπώσεις καὶ μονογραφίας διαφόρων πόλεων, διὰ δὲ τὰς ἐκδόσεις του, πολυτελεῖς πάντοτε, ἐδαπάνη ἀφειδώ.

Μεταξὺ τῶν ἐργασιῶν του, τῶν περιστεροφωμένων εἰς τὴν Ἑλλάδα ὡς ἡ περὶ Κορινθιακοῦ κόλπου μονογραφία, ἡ περὶ Παζῶν, ἀξίζει ἰδιαίτερως μνείας τὸ δίτομον ὀγκωδέστατον εἰκονογραφημένον σύγγραμμα τοῦ περὶ Ζακύνθου, ἦν πρὸ 12 ἐτῶν ἐπασκέθη, γενόμενος δημοτικώτατος ἐνεκα τῆς προσηνείας καὶ τῆς ἀπλόητος του, συναναστεροφώμενος κατὰ τὴν ἐπιτάμηρον δι-

μονήν του μετὰ τῶν λογίων τῆς νῆσου. Ἐπίσης συνέγραψε μονογραφίαν περὶ τῆς Ἰθάκης, ὑποστηρίζων ὅτι αὐτὴ ἦτο πατρίς; τοῦ Ὀδυσσεῦς. Ἦτο ὡσαύτως γνώστης τῆς νεοελληνικῆς φιλολογίας.

Ἐνδιαφέρον εἶχον καὶ αἱ περιγραφαὶ τῶν ταξειδίων του, εἰς αἷ; ἠνούτο ἡ ἀγάπη του πρὸς τὴν φύσιν καὶ πρὸς τὴν ἀπιστήμην, ἀπὸ τῶν ἀκτῶν τῆς Ἀριαντίας μέχρι τοῦ πολεμικοῦ λιμένος τῆς Μιζέρτας. Ὁ ὕψηλὸς συγγασαυός; κινετομῶν, δὲν ἔθετε τὸ ὄνομα τοῦ εἰς τὰς συγγαφάς; αἷτινας ἀνονήμω; ἐξεδίδοντο.

Ἄλλ' ὁ ἀποθανὼν Ἀρχιδούξ; ἦτο καὶ κλλιτέχνης. Ἐξωγράφει εὐχερῶς, ὁ ἴδιος δ' ἐσχεδιάζε τοπεῖα καὶ ἀπόψεις ἐκ τοῦ φυσικοῦ διὰ τὰ συγγράμματά του. Περὶ τοῦ Ἀρχιδουκῶς ὡς κλλιτέχνου ἐδημοσιεύσασμεν εἰς τὸν τρίτον τόμον τῆς «Πινაკοθήκης» σημεῖωμα τοῦ κ. Λε-Βιάξ; μετὰ τῆς προσωπογραφίας τοῦ ἐπιφανοῦς φιλελλήνου.

— Τὸ βραβεῖον Νόμπελ τοῦ 1914 ἀπενεμήθη ὑπὸ τῆς Σουηδικῆς Ἀκαδημίας τῆς μὲν Φυσικῆς εἰς τὸν Γερμανὸν κροστυλλογράφον φὸν Λάουε διὰ τὴν ἀνακάλυψιν του περὶ διαθλάσεως τῶν ακτίνων X, τῆς δὲ Χημείας εἰς τὸν Ἀμερικανὸν Πανεπιστημιακὸν καθηγητὴν Ρίτσαρντ διὰ τὰς τελείας; ἀσσευεί; τον πρὸς προσδιορισμὸν τῶν ἀτομικῶν βαρῶν τῶν χημικῶν στοιχείων. Διὰ τὸ ἔτος 1915, τῆς Φυσικῆς ἀπενεμήθη εἰς τὸν Ἀγγλον καθηγητὴν Μπράγκ καὶ τὸν υἱὸν του τῆς δὲ Χημείας εἰς τὸν Γερμανὸν καθηγητὴν Βιλσταϊτερ.

Διὰ τὸ βραβεῖον τῆς εἰρήνης ἡ ἐπιτροπὴ...ἐπεφυλάχθη.

Βόμβα ἐξ ἀεροπλάνου Αὔστριακῶν ριφθεῖσα ἔπεσεν ἐπὶ τῆς ἐγγλησίας τῶν Ἀνεσποδῶν μοναχῶν, κρημνίσασα τὴν ὄροφὴν τὴν κορυφωμένην ὑπὸ τοιχογραφίας τοῦ μεγάλου Τιεπόλο. Ἡ ἐκκλησία αὐτὴ ἀποτελεῖ πολύτιμον μνημεῖον ρυθμοῦ Βαρος τῆς παλαιῆς ἀρχιτεκτονικῆς. Πιθοῦσα βλάβας κατὰ τὸν βομβαρδισμὸν τοῦ 1849, ἐπισκευάσθη κατὰ τὰ ἔτη 1856-1862.

— Ὁ Πουτσίνι πρόκειται νὰ μελοποιήσῃ νέον δράμα τοῦ Γαβιήλ δ' Ἀννούντσιου, τὴν «Σταυροφορίαν τῶν ἀθῶνων». Οἱ στίχοι τῆς τελευταίας πράξεως ἀκόμη δὲν ἐγράφησαν. Ἡ ὑπόθεσις εἶνε αὐτῆ; Εἰς βραχέος; Ὀδμιμόνδος, ἀγαπήσας μίαν λεπτὴν γυναῖκα τὴν Βάναν, ἦτι; ἦτο ἄλλοτε πολὺ ὥραία, ἐξῆτι νὰ τὴν ἀπυλλάξῃ ἐκ τῆς λέπρας; μία μάγισσα τοῦ εἶπε ὅτι θὰ θεραπευθῇ ἄρα πῆ ἀθῶνων αἷμα. Σκοτώνει τότε ὁ Ὀδμιμόνδος τὴν μικρὰν ἀδελφὴν του διὰ νὰ πῆ ἡ ἐρωμένη του ἀθῶνων αἷμα. Ἡ μητέρα του ἔχει δῶ πένθη; τῆς φουνεθείσης κόρης της, καὶ τοῦ υἱοῦ της, ὅστι; εἶνε σχεδὸν τρελλός;. Ἐμφανίζεται εἰς προσκυνητῆς; (ὁ Ἄγ. Φραγκίσκος; τῆς Ἀσσίζ;) ὅστι; δίδει τὴν υἰεῖαν εἰς τὴν Βάναν, ἡ ὅποία μαζί; με τὸν Ὀδμιμόνδον, μετ' τὴν αἴφνης ἀναζῶσαν ἀδελφὴν του, με μίαν Βροσκοπουλάν ὀνόματι Νοβέλλιαν, καὶ ἄλλα παιδία ἀκολουθοῦν τον Προσκυνητὴν. Εἰς τὴν γ' πράξιν ὅλοι αὐτοὶ μεταφέρονται εἰς τὴν Ἁγίαν Γῆν, ἐπὶ πλοίου, ἐφ' οὗ κείνται παιδία ἄρρωστα καὶ ἡμίγναυα καὶ πεινῶντα. Ὁ πλοίαρχος καὶ τὸ πλήρωμα θέλουν νὰ ἀπολαύσωσιν τὰ κάλλη τῆς Βάνας. Ὁ Ὀδμιμόνδος μίαντῃ ζητεῖ νὰ τὴν προστατεύσῃ. Τὸν δένουν εἰς ἓνα ἴστον. Τὸν λυεῖ ὁμοῦ; ἡ Νοβέλλα; ὁ Ὀδμιμόνδος θέλει τότε νὰ σκοποῦσῃ τὸ πλήρωμα, ἀλλὰ περῶ; ἐν πλοῖον με τὸν Σταυρὸν εἰς τὴν πρῶραν καὶ τὴν εἰκόνα τῆς

Παναγίας εἰς τὸν ἴστον. Καὶ ἀκούεται ἡ εἰρηρικὴ φωνὴ τοῦ Προσκυνητοῦ. Ἡ τετάρτη πράξις ἐκτυλιόσασται εἰς τὰς βραχέεις ἀκτὰς κάποιας νήσου, ὅπου συνεντρίβωσιν τὰ πλοία. Ἡ Νοβέλλα ἔχει ἀποθάνῃ, τὰ παιδιὰ εἶνε ἐτοιμοθάνατα καὶ τρέχουν νὰ ἀποθάνουν εἰς τὰ πόδια τῆ; Βάνας, γεμάτης εὐπλαγχνίας. ὁ Ὀδμιμόνδος κρατῶν εἰς χεῖρας τὸ πτώμα τῆς ἀδελφῆς του πίπτει εἰς τὰ κύματα. Καὶ οὕτω λαμβάνει τέλος ἡ Σταυροφορία τῶν ἀθῶνων.

— Εἰς τὸ Λονδίνον ἐπωλήθη ἀντὶ 900 χιλ. φρ., μία εἰκὼν τοῦ Ρεμπράν «Τὸ πορτραῖτο ἑνὸς παιδίου». Ἡ εἰκὼν αὐτὴ ἀποτελεῖ μέρος τῆς περιφήμου συλλογῆς τοῦ Ἀλτοριστ ἀνηκούσης εἰς τὸν λόρδον Σπένορ καὶ χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ 1650. Μολοντί δὲν εἶνε ἐντελής, οὐτε καὶ φέρει ὑπογραφὴν, ἐν τοῦτοις θεωρεῖται βέλαιον ὅτι ἐφιλοτεχνήθη καθ' ὄν χρόνον ὁ διασημὸς ζωγράφος ἦτο εἰς τὴν περίοδον τῆς ὀριμότητός του. Κατὰ τὰς γνώμας πάντων, ἡ εἰκὼν παριστάνει τὸν υἱὸν τοῦ Ρεμπράν Τίτον, ὁ ὅποιος ἐβαπτίσθη τῷ 1641 καὶ ὁ ὅποιος ἦτο ἑννεά ἐτῶν τὴν ἐποχὴν κατὰ τὴν ὅποίαν ὁ πατὴρ του ἐφιλοτέχνησε τὴν εἰκόνα αὐτοῦ.

— Ὁ διακεκριμένος φιλόλογος καθηγητῆς Ingram Bywater, ἐκ τῶν μάλλον σημανόντων φιλελλήνων τῆς Ἀγγλίας, ἀποθανὼν ἀφῆκε διὰ διαθήκης κληροδοτήμα, ὅπως ἐκ τῶν τόζων αὐτοῦ πληρόνονται ἔκτακτοι καθηγηταί, οἱ ὅποιοι μονίμως θὰ διδάσκουν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Ὁξφόρδης τὴν Βυζαντινὴν καὶ τὴν νεωτέραν Ἑλληνικὴν φιλολογοίαν.

— Ἀπέθανεν εἰς Παρισίους ὁ θεατρικὸς κριτικός; Ἑρρίκος Μπάουερ, ἐν ἡλικίᾳ 63 ἐτῶν. Χρονογράφος καὶ κριτικός; ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν, ἐξέδωκε διάφορα ἔργα σχετιζόμενα πρὸς τὸ θέατρον.

— Ὁ Βιεναῖος μουσοργός; Λέο Φέλλ συνθεσε νέον ἔργον, τὴν «Αὐτοκράτειραν». Ἡ νέα αὐτὴ ὀπερέττα τοῦ συνθέτη τῆς γνωστῆς; μας; «Προγνωστῆς; τῶν Δολλαρίων» ἔχει ὑπόθεσιν περιστεροφωμένην περὶ τὴν πρώτην αὐτοκράτειραν, παίζεται δὲ μετὰ μεγάλης ἐπιτυχίας.

— Ἐν συλλογῇ ἀντιγράφων πωληθείση ἐν Βερολίνῳ ἀνευρέθη ἀνέκδοτος ἐπιστολὴ τοῦ Μπετόβεν ὑπὸ ἡμερομηνίαν 7 Σεπτεμβρίου 1824. Ἀπευθύνεται πρὸς τινα ἐν Ζυρίχῃ φίλον τοῦ καλλιτέχνον μουσικῶν ἐκδότην, γράφοντα καὶ στίχους. Διὰ τῆς ἐπιστολῆς ταύτης ὁ Μπετόβεν παραγγέλλει τὴν ἀποστολὴν ἐξ ἀντιτύπων, ἀνομολογῶν ὅτι μόνον χάρις εἰς τὴν ποιήσιν εἶχε τὴν δύναμιν νὰ ἀφιερῶσῃ τὸ καλλίστον μέρος τῆς ζωῆς του εἰς τὰς οὐρανίους Μούσας.

— Πανταχοῦ εἰς τὴν Γερμανίαν ἀνεγείρονται, κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ ἀνδριάντος Χίνδενμπουργ, μνημεῖα τοῦ πολέμου, εἰς τὰ ὅποια καθιερῶνται καρφὰ πωλούμενα ὑπὲρ τῆς περιθάλψεως τῶν ἀπόρων οἰκογενειῶν τῶν πολεμιστῶν. Τὰ μνημεῖα αὐτὰ εἶνε διαφόρον εἶδῶν. Οὕτω, τὸ τῆς πόλεως Γκόττα παριστᾷ ἀεροπλάνον τύπου «Τάουμπε», τὸ τοῦ Κιέλου ὑποβρυχίον, τὸ δὲ τῆς πόλεως Ὁσανμπρὸν εἶνε ἀνδριάς τοῦ Καρόλου τοῦ Μεγάλου. Ἄλλὰ καὶ εἰς τὰ διάφορα τμήματα τῆς πόλεως; τοῦ Βερολίνου στήνονται σιδηροὶ ἱππόται, ξίφη, ἀσπίδες, πλοῖα κτλ., ἐκ τῶν ὁποίων εισπραττοῦνται χιλιάδες μάρκων διὰ τὴν περιθαψιν μετ' τὴν μέθοδον τῶν καρφίων.

— Ὁ Κάτσερ ἐνθουσιάζομενος εἰς τὸ ἐνΓαλλίᾳ μέτωπον, παρενρέθη εἰς τὰ ἀγκάλια τοῦ μνημεῖου, τὸ ὅποιον

Ῥίτα Σακέτο

Ἡ πρωταγωνίστρια τοῦ «Ἀπόλλωνος»

ἀνηγέθη εἰς Σαίν-Κεντέν, εἰς μνήμην τῶν νεκρῶν καὶ τραυματιῶν Γερμανῶν καὶ Γάλλων στρατιωτῶν.

— Ἡ Ἱταλικὴ Κυβέρνησις ἐπέτρεψε τὴν ἔκδοσιν τῆς συλλογῆς τῶν ποιημάτων τοῦ Δ' Ἀννούντσιου, ἦτις ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ εἰς τὸ Μιλάνον πρὸ τῆς κηρύξεως τοῦ Ἑυρωπαϊκοῦ πολέμου, ἀπηγορεύθη ὁμοῦ ὑπὸ τῶν ἀρχῶν ὡς περιέχοσα στίχους ὀρμητικούς; κατὰ τῆς Αὔστριας καὶ τοῦ Αὐτοκράτορος; Φραγκίσκου Ἰωσήφ. Ἐπιλήψιμον ἰδίως ἐκρίθη τότε ποίημα ἐπιγραφόμενον «Τὸ ἄσμα τῶν Λαθρνελλίων». Ἡ συλλογὴ αὐτὴ περιέχει ποίηματα ἐν γένει πατριωτικὰ ἀναφερόμενα εἰς τὴν κατάληψιν τῆς Τριπολίτιδος.

— Εἰς τὴν βιβλιοθήκην τοῦ Μονάχου ὁ καθηγητῆς Λ. Ζορδάν ἔκαμε ἐνδιαφερόσαν ἀνακάλυψιν. Ἀνεδίφρησ; καὶ ἐξήτασε τὰ χειρόγραφα τοῦ Βολταίρου καὶ καθώρισεν ὅτι πρόκειται σχεδὸν ἀποκλειστικῶς περὶ χειρογράφων τοῦ συγγραφέως; ὑπαγορευθέντων ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἐν μέρει διορθωθέντων ἰδίᾳ χειρὶ. Ταῦτα εἶνε ὄβρα τοῦ Βολταίρου πρὸς τὸν μέγαν Ἐκλέκτορα Κάρολον Θεόδωρον (1724-1799), ὅστι; περὶ τὰ μέσα τοῦ 18ου αἰῶνος; ἐπροθυμαποιήθη νὰ προκαλέσῃ τὸν περιφανὴ Γάλλον συγγραφέα εἰς τὴν αὐλήν του. Διητηρήθησαν ἐπίσης αἱ εὐχριστίαι τοῦ Μεγάλου Ἐκλέκτορος; δι' ἐκάστην ἀποστολήν. Τὰ χειρόγραφα τῆς «Ἀθηλιακῆς Παρθένου», τῶν δύο πρώτων τῶμον τοῦ «Δοκιμίου τῆς Πηχκοσμίου ἱστορίας;», τῆς τραγωδίας «Τὸ ὄρσανόν τῆς Κίνας;» καὶ τοῦ «Ταγκροῖδου» διαφέρον ἀισθητῶς ἀπὸ τὰ ἔντυπα κείμενα καὶ περιλαμβάνουν ἐνδιαφεροτάτας παραλλαγάς.

— Ὁ γνώριμος τῶν Ἀθηνῶν ἄριστος συνθέτης κ. Καμηλιέρης καθηγητῆς ἄλλοτε τοῦ Ὁδείου καὶ διευθυντῆς τῆς Μουσικῆς Ἑταιρείας; ἐνθουσιάζεται ἀπὸ τινοῦ εἰς Ν. Ὑόρκην φιλοδοξῶν νὰ καταρτίσῃ ἐκεῖ Ἑλληνικὴν χορωδίαν. Ἐδημοσίευσεν δὲ μόλις ἀφιχθεὶς τέσσαρας περιπαθεῖς συνθέσεις του: τὴν «Μαρίαν», τὴν «Ἐρευναν τῆς μητρός;», «Φρόντιζε διὰ σὲ» καὶ «Ἀγρία καρδιά», ἐπὶ ἀγγλικῶν στίχων τοι-

Η πρώτη έφ'έτος συναυλία εδόθη υπό του παρεπιδημούντος Ρουμάνου βαρυτόνου κ. Θεοδοσόσκου εις τὸ Δημοτικὸν θέατρον. Ἐφαλε μὲ τὴν ἠχηρὰν καὶ ἠσκημένην φωνὴν του «Παλιάντσο», «Τανζούσε», «Λὸν Κάρο», «Ἄμ'ετ» καὶ τοῦ Μπετόβεν τὸ ἄσμα «in questa tomba». Ἀλλ' ἰδιαιτέρως ἤρπεν εἰς τὴν μονωδιαν «Nemico della patria» τοῦ «Ἀνδρόου Σεγιέ» ἢν καὶ ἐπανέλαβε, καὶ εἰς τὴν Τζοκόνταν (O nonnamento). Ἡ κ. Κυταρίση ἔφαλε τὴν «Λουίζαν» τοῦ Σαρπαντιέ καὶ τὴν «Ἀνθοστεφάνωτην» τοῦ Λαμπλέτ. Τὸ τελευταῖον αὐτὸ τραγοῦδι, τὸ γνωστόν διὰ τὴν ἐλληνοκύριά του, ἐτραγοῦδησε πολὺ καλά, ἀναγκασθεῖσα νὰ τὸ ἐαναλάβῃ.

— Ἡ δεσπ. Ἀλεξάνδρα Δημητρακοπούλου, ἡ μουσικὴ contralta φωνὴ μὲ μίαν ἐκπλήσσαν ἐκτασιν, ἀριστοῦχος καὶ μεταλλοῦχος τοῦ Ὄδειου, ἀναβληθείσης τῆς ἐμφανισέως της εἰς τὸν Μουσικὸν θίασον, ἔδωσε συναυλίαν εἰς τὸ Δημοτικὸν θέατρον, ἧτις ἀπετέλεσε καὶ τὴν πρώτην ἐφέτος κοσμικὴν συγκέντρωσιν. Ἡ νέα ἐμφάνισις της, μετὰ τὴν πρώτην δειλὴν πρό τιτων μνηῶν, ἦτο ζωηροτέρα. Ἦτο τότε ἐκφραστικότερα, μὲ ἐλευθεριαν, μὲ κάποιαν πεποιθῆσιν, μὲ ἀπόπειραν ἠθοποιῆσαι. Τὸ τάλαντόν της, ἐκ τῶν σπανίων, ἤρξατο ἐξελισσόμενον μὲ βεβαιότητα προόδου σημεντικῆς. Τὸ πρόγραμμά δυσκολώτατον, μὲ ἕνα γενικὸν τόνον ἡρόμου πάθους καὶ λυρισμοῦ ἐξετελέσθη μὲ ἀκρίβειαν καὶ αἰσθημ. Ἠχοῖσε μὲ δύο μουσικοπαθῆ ἄσματα, τὴν «Προσεχήν» τοῦ Μπετόβεν καὶ τὴν μονωδιαν τοῦ Ρολγθαῦ ἐκ τοῦ Πάθους τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Μιάι. Ἐτραγοῦδησε κατόπι - πολὺ καλλιτέρα - τὴν μεγάλην μονωδιαν ἐκ τοῦ «Ὀρφέου» τοῦ Γλὺκ καὶ ἀπὸ τὴν «Τζοκόνταν» τοῦ Πενκιέλη, συνοδευθείσας ἀπὸ τὸν «Μαγευμένον αὐλόν» τοῦ Μότσαρτ, ὃν καὶ ἄλλετὲ ἠχοῦσαμεν. ἄλλ' ἤδη διαφορετικά. Εἰς τὰ δύο τραγοῦδι τῆς συναρπαστικῆς Κάριμεν ἔδειξε τέχνην καὶ ἐκφρασιν, ἔφ'ἔδειξε ἰκανὰ διὰ τὴν σκηνὴν, εἰς ἣν θλί διεπρήθη. Ἐν συστημικῶς ἐπιδοθῆ εἰς αὐτὴν. Ἐν cantabile ἐξήμνη ἐκ τῆς δυωδίας ἀπὸ τὸν «Σαμφῶνα καὶ Λαλιδά» τοῦ Σαιν-Σανὸν καὶ ἕν ρομαντικὸν τραγοῦδι τῆς Χολμέζ τὸ «Ἠλιοβασιλευμα» ἐξετελέσθησαν ἀρετὰ καλὰ.

Τὸ Ἑλληνικὸν ἄσμα θεθὲν εἰς τὸ τέλος ἐπεφύλασσε νὰ ἀφήσῃ τὰς ζωηροτέρας ἐντυπώσεις. Ὡς κορυφὴ δὲ αὐτοῦ ὑπέρθε τὸ «Θαῦμα», μεταλλάσσας τὸν κ. Καλομοίρη, ἰδιορρυθμῶς καὶ ἐκφραστικῶς, γραφεῖσα ἐπὶ τῆ ἀναρρώσει τοῦ λατρευτοῦ βασιλέως μας, ἐπὶ στίχων τοῦ κ. Ν. Παπαγεωργίου. Εἶνε παραστατικώτατον καὶ πένθμιον εἰς τὴν ἐκφρασιν τῆς δόνησις, τελειώνει δὲ μὲ τὴν θριαμβευτικὴν νίκην τοῦ νεωτέρου Διγενῆ Ἀκρίτα. Ἐξετελέσθη, συνοδευόντος τοῦ συνθέτου, μετὰ πολλῆς τέχνης, προσεκάλεσε δὲ ὑπὲρ τοῦ παρισταμένου καὶ δακρυόντος Βασιλέως Κωνσταντίνου ὅλος ἐξαιρετικὰς καὶ ἐνθουσιώδεις ἐκδηλώσεις εἰς ἅς ἐξεργάγη τὸ ἀκροατήριον ὄρθιον ἐπενφμηζὺν τὸν διασωθέντα Ἄνακτα. Ἡ συναυλία ἐτελείωσε μὲ τὴν παιγιώδη «Μπαγιαντέρα» καὶ τὸ «Μανδύλι» τοῦ κ. Σακελλάριδου, γραφῆν ἐπὶ τοῦ μετρίβου τοῦ σιρτοῦ χοροῦ.

Ὁ κ. Εὐσταθίου μὲ τὴν λεπτὴν ἐκτέλεσιν δύο μικρῶν ρομαντικῶν τεμαζίων συνεπλήρωσε τὸν ἁρμονικὸν τόνον τῆς συναυλιας. Ὑπέρτερος ὅμως ἀνεδειχθῆ εἰς δύο πολὺ καλὰ συνθέσεις τοῦ κ. Λιάλιου τὸ «Νανούρισμα» καὶ τὴν πλήρη μεταπτώσειν «Ballade». Γλῶσσά

καὶ τὰ δύο—ἰδίως τὸ πρῶτον, ἀραγοῦφραντον—γέματα πάθος καὶ λυρισμόν. Ὁ Πατρινὸς βιολιστῆς ἀπέδωκε μὲ στοργὴν τὰς ἐμπνεύσεις τοῦ Πατρινοῦ συνθέτου.

— Ἐφανεύθη μαχόμενος ὁ νεαρὸς Γάλλος καθηγητῆς καὶ φιλόσοφος Ἰωάννης Φλοράνς, ὁπαδὸς τοῦ Μπεγγσον. Συναιργάζετο σχευότατα εἰς πλείστα φιλολογικὰ περιοδικὰ.

— Τὸ ὄπουροῦτον τῆς παιδείας ἐν Αὐστρίᾳ ἀπεφάσισε νὰ εἰσαγάγῃ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Βιέννης τὴν σπουδὴν τῆς βουλγαρικῆς καὶ τουρκικῆς γλώσσης, διδομένης ταυτοχρόνως μεγάλης ὀδηγήσεως εἰς τὴν σπουδὴν τῆς τουρκοταταρικῆς φιλολογίας διὰ τακτικῶν διαλέξεων.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Ἡχοῖσεν ἐν Γαρδικίῳ, παρὰ τὴν Λαμίαν, ἐπὶ τῆς θέσεως τῆς ἀρχαίας Κορμαστῆς Λαρίσης ἀνασκαφὴ.

Ἀφροδίτη εἰς ταύτην ἔδοκεν ἡ τυχαία εὐρεσις ὑπὸ ἰδιοπῶν μικρῶν μαρμαρίνων ἀγαλματίων, ὧν δύο τῆς Ἀρτέμιδος. Ὁ ἀνασκάπτων ἔφορος εὕρισκεται ἐπὶ τὰ ἴχνη τοῦ μικροῦ ἱεροῦ τῆς Ἀρτέμιδος, εὐρε δὲ νέα τεμάχια ἄλλων μικρῶν ἀγαλματίων, ἐξ ὧν σπουδαιότερον κεφαλή κορασίδος, πηλινὰ τινά εἰδώλια καὶ ἐπιγραφὴν τοῦ 3ου π. Χ. αἰῶνος, μνημονεύουσαν ἀνάθημα γενόμενον εἰς τὴν Ἀγαθὴν θεόν.

— Διεκάλησαν αἱ ἐν Θήβαις ἀνασκαφαί τῶν ἀρχαίων λειψίων τῆς πόλεως ταύτης.

Ἡ ἐφετινὴ ἀνασκαφὴ συνετέλεσε τὰ μέγιστα εἰς τὸν καθορισμὸν διαφόρων ἀμφισβητουμένων σημείων τῆς τοπογραφίας τῶν ἀρχαίων Θηβῶν, ἀνευρέθη δὲ κατ' αὐτὰς καὶ ἀπεκαλύφθη τμήμα τοῦ παλαιῶν τοίχων, ὅπερ ἀποδίδεται εἰς τὸν Ζῆθον καὶ τὸν Ἀμφίωνα.

— Ἐξὼ τῶν τοιχῶν τῆς πόλεως, κρηπίων τῶν Προτίδων κυλίων, ἐπὶ τῆς εἰς Χαλκίδα ἀπόδοσις λειψίων, ἀνευρέθη μέγας τῆμος περιέχων πολλοὺς τάφους, σιλημένον δυστυχῶς, ἐπὶ τοῦ τόπου ἐνθα, κατὰ τὸν Πανσανίαν, θὰ ἔκειτο καὶ ὁ τῆμος τοῦ Τυδέως.

— Ἐν Σαλαμίνι, εἰς θεῶν Ἀλίου, εὕρηθησαν τεχναίως εἰς βάθος ἕνας καὶ ἡμίσεος μέτρον δύο τάφοι καινιπτόμενοι ἐπὶ πλακῶν. Ἐκ τῶν ἐπιτημβίων τοῦτων πλακῶν, ἀνηκουσὸν εἰς τὸν Δ' αἰῶνα, πέπτε φέροντες ἀναγλύφους παραστάσεις. Ἡ πρώτη παριστῆ δύο ὁπλίτας ἐνόπιους μὲ τὰ ὄνόματα Χαροδῆμος—Λυκίας, ἡ δευτέρα γέροντα καθήμενον καὶ δεξιούμενον νεανίαν ἱσταμένον, μὲ τὰ ὄνόματα Ἰπτόμαχος καὶ Καλλίας, ἡ τρίτη ἔχουσα σῆμα στήλης μετ' αὐτώματος καὶ κίονον εἰκονίζει γυναῖκα καθήμενη καὶ δεξιὰ νεανίδα ἱσταμένην, μὲ τὴν ἐπιγραφὴν Φίλωνς. Ἡ τετάρτη παριστῆ γυναῖκα καθήμενην γέροντων καλῶπιρον καὶ ἡ πέμπτη, ἧτις ἀνήκει ἴσως εἰς νεωτέρων ἐποχῆν εἰκονίζει νεανίαν ἐν μίῳ κίονον, ἐνφ ἡ δεξιὰ του ἐπακουμβῆ ἐπὶ ἕνός Ἑρμοῦ.

Αἱ πλάκες μετεφέρθησαν εἰς τὸ Μουσεῖον Πειραιῶς.

— Ἐν συντησίῃ τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Βυζαντινοῦ Μουσείου, ἐπὶ τὴν προεδριαν τοῦ πύγκλητος Νικολάου, ἀπεφασίσθη ἡ περισυλλογὴ τῶν ἐν τὴν Πελοπόννησον ἐγκατεσπαρμένων Χριστιανικῶν ἔργων, τὸν καταγραφέντων κατὰ τὴν τελευταίαν περιουσίαν τοῦ διευθυντοῦ κ. Ἀδαμαντίου. Ἐπίσης θὰ περισυλλεχθῶσι τὰ ἐν Κορίνθῳ καὶ Χαλκίδι Βυζαντινὰ γλυπτὰ ἔργα, ἠγοράσθησαν δὲ διάφορα ποιικίλης τεχνοτοπίας Βυζ. ἀτικεῖμένα.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ἐκ τῶν ἐμπολέμων κρατῶν δύο κυρίως, ἡ Γαλλία καὶ ἡ Γερμανία, ἐκτὸς τῶν ὀπλῶν μεταχειρίζονται καὶ τὰ βιβλία, διὰ νὰ ἀποδείξῃ ἑκάτερον ὅτι δὲν ἐθύνεται διὰ τὸν πόλεμον καὶ συνεπῶς διὰ τὰς ἐκ τούτου καταστροφάς. Ἐπιτροπείαι συγκροτήθησαν καὶ συγγράμματα ἐξαιοντίζονται καὶ διανέμονται πρὸς ἀπόδοσιν τῶν εὐθνῶν. Πρέπει νὰ ὁμολογήσῃ τις ὅτι ἡ Γαλλικὴ προπαγάνδα εἶνε ἐν γλώσσῃ ἡ ἐπιροπία τοῦ «Comite Catholique de propagande Francaise» ἐξεδόθησαν ἐκ τῶν ἐκδοτικῶν καταστημάτων Bloud et Gay σοφεία βιβλία, ἐχόντων σκοπὸν διὰ μελετῶν, μονογραφῶν, ἐπισήμων ἐγγράφων νὰ ἀποδείξουν τὸν Γαλλικὸν πολιτισμόν, ὅστις κατὰ τὴν τρομῶν αὐτὴν συγκρούσει τῶν ἐθνῶν ἀγωνίζεται ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας τῶν λαῶν καὶ κατὰ τῆς ὑπὸ τῶν Γερμανῶν καταβιάσεως τοῦ δικαίου.

Πεντήκοντα ἐν τομῆσι, συγγράμματα ὑπὸ εἰδικῶν καὶ διατρεπῶν ἐπιστημόνων καὶ λογογράφων ὑπὸ τὸν γενικὸν τίτλον «Pages actuelles 1914—1915» ἐξεδόθησαν καὶ βιβλίον μετὰ θέρησις ἡ παραγωγή πρὸς τὴν ἐκαιτοντῆσι. Πλείστα ἐκ τῶν βιβλίων αὐτῶν εἶνε σπουδαῖα, διασαφηνίζοντα ἰκανὰ ἱστορικὰ σημεῖα τῆς πολιτικῆς δράσεως καὶ τοῦ τότε κλιμακωθέντος πολιτισμοῦ, διὰ τῶν ἀγχιότητων καὶ τῆς καταστροφῆς ἱστορικῶν μνημείων.

Ἐκτὸς τῆς σειρᾶς αὐτῆς καὶ ἄλλαι ἐκδόσεις συνεχῶς κυκλοφοροῦν πρωτοτίμων καὶ ἐπικαιρῶν συγγράφων, περιοδικῶν, κατὰ τὸ πλείστον, ἀλλ' ἐνδιαφεροῦσιν διὰ τοὺς παρακολουθεῖντας τὴν Γαλλογερμανικὴν δρᾶσιν. Εἶνε τὰ βιβλία τῆς σειρᾶς «L'Etat les et documents sur la guerre», τὴν βιβλιοποιεῖα Colin, ἡ σειρὰ «Guerre et doctrine», καὶ ἔργα ἄλλα, μεμονομένως ἐκδοθέντα, τῶν κ. κ. Bellet, Lacroix, Dudon, Colin, Johannet, Nothomb, Marbeau, Sertillanges καὶ ἐν Ἑλληνῶς, τοῦ κ. Λέντος Μακκᾶ, διδύκτορον τῆς νομικῆς ὑπὸ τὸν τίτλον «Les crimes Allemands les» μὲ πρόλογον τοῦ κ. P. Girard. Τὸ συγγράμμα τοῦ κ. Μακκᾶ ἀριθμεῖ 72 ἀνατιπώσεις.

Τὸ Ὄδειον Ἀθηνῶν ἐξέδωκεν εἰς τεύχος ἐκδοσιν λεπτομερῆ τῶν Πιπραγμάτων τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1914—1915, εικοστού πέμπτου ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς του. Ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῆς ἐπιρροῆς, ἐρίστησαν 714, ἐξ ὧν 225 μεθρητὰ καὶ 534 μεθάρτητα. Οἱ περισσότεροι εἰς τὸ κλειδοκρητῶν 376. Εἰς τὸ βιολὶ 108, εἰς τὴν μονωδιαν 101, εἰς τὴν δραματικὴν σχολὴν 17, εἰς τὴν Βυζαντινὴν 26, εἰς τὴν ἀρταν 1. Ἀπεφοίτησαν ἐφέτος 16.

Εἰς τὴν σειρὰν τῶν βιβλίων τοῦ Ὁ Σύλλογος πρὸς ἀπόδοσιν ὀφελίμων βιβλίων ἐξέδωκε Σύντομον Ἰστορίαν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, ὑπὸ Γ. Χατζηδάκη. Τὸ ὄνομα τοῦ συγγραφέως εἶνε σιστατικὸν ἐπαρκές περὶ τῆς ἀξίας τοῦ βιβλίου καὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος, διὰ πάντα ἐπιθυμώντα συνοπτικῶς καὶ ἐπακριβῶς νὰ μίθῃ πῶς ἐγεννήθη καὶ διεκλάσθη ἡ Ἑλληνικὴ γλώσσα, πῶς ἔζησε καὶ ὑπὸ ποίας ἐπιδράσεως διὰ μέσου τῶν χρόνων καὶ τῶν κατακλήσεων ἔφθασε μέχρι ἡμῶν. Εἰς τὸ τέλος προστεθῆ καὶ περίεργος γεωγραφικὸς

μῆτος, δεικνύων τὴν ἐκτασιν τῶν χωρῶν εἰς τὰς ὁποίας ἐλάλειτο ἄλλοτε καὶ λαλεῖται σήμερον ἡ Ἑλλ. γλῶσσα.

Ὑπὸ τοῦ κ. Π. Γενναδίου συγκροτήθησαν εἰς τόμον ὑπὸ τὸν τίτλον «Γεωργικὰ ἀνάλεκτα» ποιικίλαι μελέται του, δημοσιευθεῖσαι κατὰ καιροὺς εἰς ἐφημερίδας καὶ περιοδικὰ.

Ὁ ἀκάματος τῶν Ἑλλ. γραμμάτων διδάσκων κ. Γ. Μιστριώτης ἐξέδωκε καὶ ἑβδομον τόμον τῶν Ρητορικῶν Λόγων του, περιλαμβάνοντα ἀγορεύσεις, διαλέξεις, ἐπιστολάς, ἐγγράφα κλπ. Ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέροντος εἶνε ἡ περὶ τῆς Ἀναμέσεως τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων διατριβή.

Μὲ ἐμπνευσιν ἀληθινοῦ διδασκάλου τοῦ Γένους, μὲ ἐνθουσιασμόν καὶ γλυκρυότητα ψυχῆς ὁ πολέμιος φιλόσοφος καὶ ἱστορικός κ. Κ. Ζησιῶν ἀφηγείται εἰς 100 σελίδας τὸν βίον καὶ τὴν δρᾶσιν ἰκανῶν Διδασκάλων τοῦ Γένους, διδάξαντων καὶ διακριθέντων ἐπισοφίᾳ καὶ φιλοπαθείᾳ. Εἰσι δὲ οὗτοι: Πλήθων, Μάρκος ὁ Ἐφέσιος, Γεννάδιος ὁ Σχολάριος, Χαλκοκονδύλι, Μουσοῦρος, Λαμπαδίρης, Ἀγάπιος Λεονάρδος, Βιάμβας, Κοῦμας, Νεοφ. Δούκας, Γαλιανός, Αἰκατερίνη Χατζηγεωργίου, Κοσμάς ὁ Αἰτωλός, Ἰωάννης Πεζάρης, Εὐγένιος ὁ Βούλγαρις, Μηνιάτης, Γεωργιος Γεννάδιος.

Ὑπὸ τοῦ νέου Ἐκδοτικοῦ οἴκου «Ἀγκύρας» ἤρξαντο ἐκιδόμενα δις τοῦ μηνὸς ὀρασιώτατα ἔργα φιλολογικὰ καὶ δραματικὰ τῆς τετῆς καὶ Ἑλληνικῆς λογογραφίας.

Ἐξεδόθησαν ἤδη ἡ Μάγδα ἢ Ἐβραία μυθιστορημα τοῦ κ. Π. Δημητρακοπούλου, μία θαυμασία ἠθογραφία τῆς μεταπολιτευσέως τοῦ 1862, μὲ ἱστορικὰ πρόσωπα δρᾶντα. Ἐξεδόθησαν ἐπίσης αἱ Σχημαί τοῦ Βοημικοῦ βίου τοῦ Μιρζέ, ὁ Φακίρης περιπετειώδες μυθιστόρημα τοῦ Μιρά, κατὰ μεταφράσιν τοῦ κ. Χ. Ἀγγίνου. Πρὶν ἀπὸ τὸν ἔρωτα, λεπτότατον ψυχολογικὸν μυθιστόρημα τῆς Μαρκίλλας Τιναιρ κατὰ μεταφράσιν τοῦ κ. Τσοκοπούλου, καὶ ἡ Χαμένη ἀγάπη, αἰσθηματικὸν ἔργον τῆς Ματθίδης Σεργίου, κατὰ μεταφράσιν τοῦ κ. Ἀγγίνου. Εἰς τὸ μυθιστόρημα αὐτὸ εἰκονίζεται εἰς ἀτυχῆς ἔρωτος νεαρῶς γυναῖκα πρὸς ἕνα ἐγώστην ἄνδρα. Μὲ τεχνικότητα ψυχολογικὴν ἀνάλογον περιγράφει τοὺς δύο ἀνομοίους χαρακτήρας, ἀπολήροντας εἰς τραγικὴν καταστροφὴν.

Καὶ ἡ ἐκλογὴ τῶν ἔργων ἀρίστη καὶ οἱ μεταφράσται δοκιμώτατοι λόγιοι. Οὗτοι ἐξασφαλίζονται ἐκδόσεις ὑπὸ πᾶσαι ἐποχῇ ἀρτιοί. Πᾶσαι δὲ εἶνε κομφῶς δεδεμένα, ἢ δὲ τιμὴ τῶν λίαν προσιτῆ. Συστήσαμεν ἐκδήμιος τὰ μυθιστορήματα τῆς Ἀγκύρας.

Πῶς πρέπει νὰ περιποιούμεθα καὶ νὰ τρέφομεν νὰ παιδιὰ μας. Οἱ ἔχοντες τέκνα καὶ ἐνδιαφερόμενοι διὰ τὴν υγείαν τῶν πρέπει νὰ ἀποκτήσουν ἐν θαυμασίῳ ἐγγειδίῳ τοῦ διασημοῦ Ἀμερικανοῦ παιδίατροῦ Δ. Χόλτ, ἐκδοθῆν κατὰ μεταφράσιν καὶ Ἑλλ. γλῶσσῃ. Τὸ βιβλίον αὐτὸ ὑποδεικνύει πῶς νὰ περιποιηταί τις τὰ παιδιὰ του κατὰ τὴν βρεφικὴν ἡλικίαν

και πως τα προλαμβάνει τας ασθενείας των. Διά τας μητέρας εινε το βιβλίον αυτό πρακτικώς πολύτιμος οδηγός.

✕

Ο μειοψηφώστερος αλλά και κριτικώτερος των παρ' ημίν παιδαγωγών κ. Έμμ. Ίακωβίδης εις τρία μέχρι τούδε εκδοθέντα τεύχη υπό τον τίτλον «**Δημιουργήσαμεν Έθνικήν Παιδαγωγικήν**», περιέλαβε διαλέξεις του, εις ας δι' επιστημονικής και λογικής και θετικής έρευνης πραγματεύεται το σπουδαιότατον θέμα της έθνικοποιήσεως της άγωγής, λαβόν άρραμην εκ των τελευταίως ψηφισθέντων εκπαιδευτικών νομοσχεδίων. Έρευνά τα προβλήματα της καθ' ημάς παιδαγωγικής, περιγράφει την έννομόσαν κατάστασιν και το μέλλον αυτής και καθορίζει ποιόν το ιδεώδες της Έλλ. άγωγής, όπερ εινε ή επαναφορά του άνθρώπου της Ελλάδος εις την ζωήν, ή μόρφωσις δηλ. Έλλ. ψυχής κατά τον τύπον, ον παρέδωκεν ημίν το άρχαιον έλλ. πνεύμα δια μέσον των αίωνων και όστις εινε ό ιδεώδες τύπος του ανθρώπου, φρονει δέ να έξαρτηθ ή της νεολαίας ή ευδοκίμησις δια της δωτικης άτομικης άξίας, δια της δυνάμεως του πνεύματος.

Ο κ. Ίακωβίδης έδημοσίευσε συγχρόνως εις τον «**Όδηγόν του Διδασκάλου**» έκτενή μελέτην περί της **Προσωπικότητος του διδασκάλου** έν σχέσει προς την καθ' ημάς παιδαγωγικήν, ήτις άποτελει συνέχειαν των προηγουμένων μελετών του. Έν έκείναις θεωρητικώς εξετάζει το ζήτημα της Έλληνοπρεπούς άγωγής. Έν τή δευτέρα ταύτη μελέτη προέγεται εις πρακτικήν άν-

τιλήφην του ζητήματος, υποδεικνύον τίς πρέπει να εινε ό διδάσκαλος ίνα εφαρμόσ η καταλλήλων παιδαγωγικών μεθόδους και επιτευχθ ή έθνική ανάπτυξις του έλληνοπαίδος.

✕

Ο εκ Πατρών νεαρός δικηγόρος κ. **Κωνσ. Σουλώνης** επί τριετίαν έν Γερμανία έγκύβητ εις την σπουδήν του Ρωμαϊκού δικαίου εξέδωκε μελέτην υπό τον τίτλον «**Έχομεν λόγους διαζυγίου**». άνατρεπτική ης παρ' ημίν νομολογίας, εξ ής, καθά ύποστηρίζει, άπόλυτος τυγχάνει ή έλευθερία του διαζυγίου και άνευ των λόγων, ός άξιοσι τά δικαστήρια. Εις τον έσοτηματικόν τίτλον, ό συγγραφέας άπαντά άρρητικώς δια μεθοδικής αναλυτικότητος και συστηματικής έρευνης, άμα δέ ιστορικής αναδρομής περί του διαζυγίου από των άρχαιοτάτων χρόνων μέχρι των νυν κρατούντων.

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

“ Π Α Ν Θ Ε Ο Ν , , Ταινία ΠΑΤΕ

Κομψή, πολυτελής, εδωτάτη αίθουσα. — Δράματα και κωμωδία με πρωταγωνιστούντα πρόσωπα την Ρομλίν, την Μπερτινί, τον Μπριντιάνε, τον Μάξ Λίντσερ, τον Σινιορέ κλπ.

Κέντρον άριστοκρατικόν.

ΛΑΧΕΙΟΝ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

1915—ΚΛΗΡΩΣΕΙΣ ΕΞ ΔΡ. 1,200,000 ΚΕΡΑΗ

Καθ' έκάστην) Εκδίδονται 100,000 γραμμάτια άξίας δραχμών 400,000
κλήρωσιν) Παρέχονται κέρδη εις 2,000 γραμμάτια άξίας δραχμών 200,000

Έκαστον άκέραιον γραμμάτιον τιμάται δραχ. 4, δυνάμενον να διαιρεθ ή εις τέσσαρα τέταρτα γραμματίου τιμώμενα μιās δραχμής.

ΚΕΡΑΗ ΕΚΑΣΤΗΣ ΤΩΝ ΚΛΗΡΩΣΕΩΝ

Κέρδη		Δραχμαί	Έν όλφ
1	εξ	80,000	80,000
1	εξ	20,000	20,000
2	άπό	2,500	5,000
6	άπό	1,000	6,000
15	άπό	400	6,000
25	άπό	200	5,000
1950	άπό	40	78,000
2000			200,000

Η τέταρτη κλήρωσις γενήσεται 27 Σεπτεμβρίου (10 Όκτωβρίου) 1915, ή πέμπτη τη 29 Νοεμβρίου (12 Δεκεμβρίου) 1915 και ή έκτη τη 31 Δεκεμβρίου 1915 (13 Ιανουαρίου 1916).

Δι' έκάστην των κληρώσεων εκδίδονται ίδια άκέραια γραμμάτια, πωλούμενα άντι τεσσάρων δραχμών, ισχύοντα δι' όλόκληρον το κέρδος, και δυνάμενα να διαιρεθώσιν εις τέταρτα γραμματίου, τιμώμενα άντι μιās δραχμής έκαστον και παρέχοντα συμμετοχήν εις το τέταρτον του κέρδους.

Άμοιβαί, όν δέν έξητήθ η πληρωμή έντός των μινών από της κληρώσεως, παραγράφονται ύπερ του Ταμείου του Έθνικου Στόλου.

Εις τους άγοράζοντας προς μεταπώλησιν δια μιās επί προκαταβολή του τιμήματος, κατόπιν ειδικής μετά του Υπουργείου των Οικονομικών συμφωνίας, γραμμάτια ή τμήματα γραμματίου άξίας δέκα χιλιάδων δραχμών, παρέχεται έκπτώσις επί του τιμήματος αυτών 15 ο), εις δε τους άγοράζοντας δια μιās επί προκαταβολή του τιμήματος γραμμάτια ή τμήματα γραμματίου άξίας χιλίων δραχμών τοιλάχιστον, παρέχεται έκπτώσις 10 ο), και εις τους δημοσίους υπαλλήλους, τους επιτετραμμένους την πώλησιν γραμματίων και τμημάτων γραμματίου, παρέχεται έκπτώσις 5 ο).

ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ: Εις τά δημόσια ταμεία, ταχυδρομικά γραφεία και λοιπές δημοσίας άρχάς.—Εις τας Τραπεζας, εις τους Σταθμάς και Στασιόνας των Σιδηροδρόμων.—Εις τους διαχειριστάς των Μονοπωλίων και τά πρακτορεία και τους πωλητάς των εφημερίδων.

Δια πάσαν πληροφορίαν ή ζήτησιν γραμματίων άπευθυντέον εις τ^ο **Γραφείον Λαχείου του Έθνικου Στόλου και των Αρχαιοτήτων**, Υπουργείου Οικονομικών.

Ο διευθύνων Τμηματάρχης Γ. Ν. ΚΟΦΙΝΑΣ